

گفت‌وگو با پدرام پورامیری، کارگردان فیلم سینمایی «صد دام» اگر عطاران نبود فیلم ساخته نمی‌شد

احمد محمداسماعیلی
گفت و گو

پدرام پورامیری سال‌ها به صورت مشترک با حسین امیری دوما ری همکاری داشته و این دو فیلمساز در کنار هم، علاوه بر تجربه ساخت چند فیلم کوتاه، با فیلم‌هایی همچون «جان دار» و «یادگار جنوب» در دوره‌های مختلف جشنواره فیلم فجر حاضر بوده‌اند. «فیلم صد دام» اما، اولین فیلمی است که پورامیری به صورت مستقل کارگردانی کرده و همچنین اولین فیلم کمدی در کارنامه کاری او محسوب می‌شود. یکی از تم‌ها و موضوعات جذاب و مورد علاقه مخاطب در کمدی موقعیت دیدن جایگزینی یک فرد عادی به جای شخصیتی نام آشنا و مهم است. پدرام پورامیری کارگردان جوان و مستعد سینما در اولین تجربه مستقل فیلمسازی‌اش به سراغ چنین موضوع جذاب اما در عین حال دشواری برای ساخت و در آمدن لحظات کمدی رفته است. فیلمی که به سراغ پرداختن به یکی از شخصیت‌های منفور تاریخ معاصر برای ما ایرانی‌ها یعنی صد دام حسین می‌رود. با توجه به ژانر، موضوع و البته ترکیب بازیگران، پیش‌بینی می‌شود این فیلم در بخش سیمرغ مردمی واکران عمومی با استقبال مخاطبان همراه شود. پریناز ایزدیار، رضا عطاران، عباس جمشیدی‌فر، آزاده صمدی، امیراحمد قزوینی، سیاوش چراغی پور از جمله بازیگران این فیلم هستند. پورامیری که فیلمش با تهیه‌کنندگی مجتبی رشوند امروز ۱۸ بهمن ماه در سانس سوم برای اهالی رسانه به نمایش در می‌آید درباره رویکردهایش در ساخت این اثر به صبا می‌گوید.

قرار گرفته است. برای دوری از آرائه نگاهی تکراری چه تدبیری اندیشیده‌اید؟

قصه‌ام نسبت به سایر آثار دهه شصت بسیار متفاوت است. مخاطب به لحاظ فضا سازی و جنس کمدی و شکل روابط مابین شخصی‌ها با اثر کمتر دیده شده‌ای مواجه می‌شود. نکته حائز اهمیت در «صد دام» داستان جذاب و پرکشش فیلمنامه است.

فیلم ساختن به صورت مستقل چه چالش و مزایایی دارد؟

تجربه همکاری چند ساله‌ای با امیرحسین دوما ری دارم و چون فضای ذهنی‌مان به یکدیگر نزدیک بود و تعامل در حین نوشتن داشتیم کارهای مشترک موفقی ساختیم. بعد از ساخت «یادگار جنوب» تصمیم گرفتیم که فعالیت فیلمسازی را مستقل دنبال کنیم. این مستقل کار کردن هم ویژگی‌ها و هم چالش‌هایی دارد. در کارهای مشترک دو نفر بودیم و هم فکری می‌کردیم تا کار شکل مطلوبی داشته باشد و در این راه چالش‌هایی هم داشتیم. هیچ وقت دو نفر عقاید و دیدگاه‌هایشان یکسان نیست. در پروژه فیلمسازی دو نفر هر یک با یک زاویه نگاه وارد می‌شوند و بر اساس اصول تعیین شده کار را به جلو می‌برند. ما حاصل هم کار با کیفیتی خواهد بود. این جدا شدن در فیلمسازی طبیعی است.

در سینمای ایران کیوان علیمحمدی و امید بنگدار هم بعد از دو دهه همکاری مشترک تصمیم گرفتند جدای از هم به فعالیت‌شان ادامه بدهند.

بله، عرض کردم که طبیعی است. موقعی که مشترک کار می‌کردیم در ساخت فیلم تقسیم وظایف داشتیم. در فیلمسازی مستقل تمام وظایف بر عهده یک نفر خواهد بود و مسئول صفر تا صد فیلم خودتان خواهید بود. امیرحسین دوما ری سال قبل اولین فیلم مستقلش را ساخت و من هم چند ماه بعد «صد دام» را ساختم.

آیا درام فیلم‌تان بر مبنای اشتباه گرفتن فردی عادی با یک شخصیت معروف (صد دام) شکل گرفت؟

فضا و درام فیلم اینگونه نیست. فضای فیلم درباره صد دام و بدل‌هایش است و برای اولین بار است که در دنیا بر اساس زندگی صد دام و بدل‌هایش فیلمی ساخته می‌شود.

آیا فیلم «صد دام» فیلمی شخصیت محور است؟

شخصیت اصلی فیلم آدمی به

نام صلاح (با بازی رضا عطاران) است و مادر طول داستان فیلم زندگی این آدم را مرور می‌کنیم و تعداد زیادی شخصیت در خلق درام نقش دارند و ۵ شخصیت اصلی فیلم در اتفاقات داستان حضور موثری را تجربه می‌کنند و بر اساس قصه در جاهایی با یکدیگر تلاقی دارند.

آیا جنس کمدی فیلم با توجه به حضور رضا عطاران یک کمدی موقعیت است؟

فیلم کمدی موقعیت است و در درام است که این کمدی شکل می‌گیرد.

در برخی از فیلمها حضور یک بازیگر نقش تعیین‌کننده‌ای در ساخت فیلم دارد و اگر این بازیگر بازی در فیلم را قبول نکند اصلا فیلم ساخته نمی‌شود. آیا در فیلم شما هم رضا عطاران چنین جایگاهی دارد؟

به جز رضا عطاران به هیچ‌گونه دیگری فکر نکرده بودم.

آیا اگر عطاران بازی در فیلم را قبول نمی‌کرد فیلم «صد دام» رانمی‌ساختید؟

اگر عطاران بازی در فیلم را قبول نمی‌کرد فیلم ساخته نمی‌شد. البته از شروع نوشتن فیلمنامه رضا عطاران در جریان بود و از روند نوشتن شدن فیلمنامه اطلاع داشت و موافقتش را اعلام کرده بود و ایشان زحمات زیادی برای تولید فیلم کشید و در تمام مراحل ساخت در کنار پروژه بود. کل عوامل تولید با یک انگیزه بالا در ساخت فیلم مشارکت داشتند و امیدوارم مخاطب بعد از دیدن فیلم احساس رضایت داشته باشد و برای فیلم اتفاقات خوبی رقم بخورد.

در وضعیت فعلی سینمای ایران با توجه به نقش مورد نظر شما به جز رضا عطاران امکانش نبود که بتوانید از بازیگر دیگری استفاده کنید؟

من هم چنین عقیده‌ای داشتم. عطاران در عین حالی که کمدین درجه یکی است، انسان شریف و متعهدی است و یکی از امتیازات کار ما کست بازیگری یک دست و هم دل فیلم بود.

آیا در فیلم شما به فکت‌های تاریخی دهه شصت هم پرداخته می‌شود و یا فقط به اتفاقات رخ داده پیرامون شخصیت اصلی فیلم بسنده کردید؟

در فیلم به سراغ فکت تاریخی رفتیم، اما روایت جدیدی از دل تاریخ نشان می‌دهم.

آیا فقط به زندگی صد دام در دوران جنگ با ایران پرداخته می‌شود و یا مقاطع بعدی زندگی‌اش هم در فیلم روایت می‌شود؟

داستان فیلم از شهریور ۱۳۵۹ شروع و تا اواسط سال ۲۰۰۳ و سقوط صد دام ادامه پیدا می‌کند.

آیا یکی از دلایل مهم حضور رضا عطاران به دلیل اطمینان پیدا کردن از اکران فیلم در سال ۱۴۰۴ بود؟

برای ما حضور عطاران در این اثر کمدی مهم بود. کمدی که نگاه دیده نشده‌ای به تاریخ معاصر ایران را روایت می‌کند و تلاش بر ساخت فیلم خوب و یک کمدی سرپا و درجه یک بود. موقعی که به سراغ انتخاب بازیگری از جنس عطاران می‌رویم به تمام جوانب کار از جمله اکران هم فکر می‌شود.

فیلم «صد دام» اولین تجربه مستقل شما در حوزه کارگردانی است. آیا به لحاظ ساختار و فضا از دو فیلم قبلی که به صورت مشترک ساخته بودید متفاوت‌تر است؟

«صد دام» نسبت به دو فیلم قبلی‌ام و فیلمنامه‌هایی که قبلاً نوشته بودم فضای متفاوتی دارد. «صد دام» فیلمی کمدی است و داستانش دهه شصتی است. فضای عمده فیلم در عراق و تهران دهه شصت رخ می‌دهد.

دهه شصت و اتفاقاتش به خصوص در بحث سیاست و مسائل اجتماعی، چند سالی به صورت گسترده، مورد استفاده فیلمسازان

همراه هنر ایران زمین

اطلاعات فیلم‌ها و مسابقه #۱۴۰۳*

هوادولک
MCI

فصل پنجم جشنواره بین‌المللی فیلم فجر
43rd FAJR FILM FESTIVAL